

Home>Court procedures>Civil cases>Which country's court is responsible?

Katero sodišče je pristojno?

Luxembourg

1 Ali se moram obrniti na redno civilno sodišče ali na specializirano sodišče (na primer delovno sodišče)?

Redno sodišče, ki je v Velikem vojvodstvu Luksemburg pristojno za odločanje v civilnih in gospodarskih zadevah, je okrožno sodišče (*tribunal d'arrondissement*). Sodni okrožji sta dve: Luxembourg in Diekirch, od katerih ima vsako po eno okrožno sodišče.

Okrožno sodišče je pristojno za odločanje v vseh civilnih in gospodarskih zadevah, za katere niso po zakonu pristojna druga sodišča.

Posebnih sodišč za odločanje v gospodarskih zadevah, kot jih poznajo v nekaterih drugih državah, ni. Gospodarske zadeve obravnavajo specializirani oddelki okrožnega sodišča, in sicer v poenostavljenem postopku.

Specializirana sodišča so pristojna predvsem za odločanje:

v sporih majhne vrednosti: za spore, katerih vrednost ne presega 15 000 EUR, je pristojno mirovno sodišče (*justice de paix*). V Velikem vojvodstvu Luksemburg obstajajo tri mirovna sodišča, in sicer v Luxembourg, Esch-sur-Alzettu in Diekirchu, pri čemer ima vsako svojo krajevno pristojnost;

v delovnopравниh sporih: v primeru spora v zvezi z izvajanjem pogodbe o zaposlitvi je pristojno delovno sodišče (*tribunal du travail*). V Velikem vojvodstvu Luksemburg obstajajo tri delovna sodišča, in sicer v Luxembourg, Esch-sur-Alzettu in Diekirchu, pri čemer ima vsako svojo krajevno pristojnost. V praksi se delovno sodišče nahaja v prostorih mirovnega sodišča;

v sporih iz najemnih razmerij: po zakonu je za odločanje v sporih v zvezi z izvrševanjem najemnih pogodb ne glede na vrednost spora pristojno mirovno sodišče. Če se spor nanaša na višino najemnine, se je treba po zakonu pred predložitvijo zadeve pristojnemu sodišču obrniti na komisijo za najemnine (*commission des loyers*), ki je pristojna za posamezno občino;

v medsosedskih sporih: za odločanje v medsosedskih sporih, ki se večinoma nanašajo na služnostne pravice ali mejne spore, je pristojno mirovno sodišče. Če se zahtevek v takšni zadevi prekvalificira v odškodninski zahtevek, je odločilna vrednost zahtevka: za zahtevke v vrednosti nad 15 000 EUR je pristojno okrožno sodišče;

v sporih s področja socialne varnosti: za odločanje v sporih s področja socialne varnosti je po zakonu pristojen arbitražni svet za socialno varnost (*Conseil arbitral de la sécurité sociale*). Ta ima sedež v Luxembourg in je pristojen za območje celotne države;

pri težavah s prezadolženostjo: po zakonu je za odločanje o zadevah v zvezi s prezadolženostjo pristojno mirovno sodišče.

2 Kako lahko izvem, na katero sodišče naj se obrnem, kadar so pristojna redna civilna sodišča (tj. sodišča, ki so pristojna za take zadeve)?

2.1 Ali obstaja razlika med nižjimi in višjimi rednimi civilnimi sodišči (npr. okrožna sodišča kot nižja sodišča in regionalna sodišča kot višja sodišča) in če je tako, katero sodišče je pristojno za mojo zadevo?

Mirovna sodišča so pristojna za odločanje v civilnih in gospodarskih zadevah, v katerih vrednost spora (brez obresti in stroškov) ne presega 15 000 EUR. Za spore večje vrednosti pa je pristojno okrožno sodišče.

Okrožno sodišče je vedno pristojno za zadeve, ki niso opredeljene z denarno vrednostjo, na primer za družinske zadeve.

2.2 Krajevna pristojnost (je sodišče v mestu A ali mestu B pristojno za mojo zadevo?)

2.2.1 Splošno pravilo krajevnosti pristojnosti

Praviloma je pristojno sodišče v kraju prebivališča toženca. Namen tega pravila je zaščititi toženca, ki se domnevno lažje brani pred sodiščem, ki je najbližje kraju njegovega stalnega prebivališča.

Če je toženec fizična oseba, je to sodišče v kraju njegovega stalnega ali običajnega prebivališča.

Tožbo zoper civilno ali gospodarsko družbo je mogoče vložiti pri sodišču v kraju njenega registriranega sedeža, pa tudi pri sodišču v kraju, kjer ima podružnico ali predstavništvo, če ima tam zastopnika, ki je pooblaščen za poslovanje s tretjimi osebami, in če se spor nanaša na dejavnosti navedene podružnice ali predstavništva.

2.2.2 Izjeme od splošnega pravila

2.2.2.1 Kdaj lahko izbiram med sodiščem v kraju stalnega prebivališča toženca (sodišče, ki ga določa splošno pravilo) in drugimi sodišči?

V pogodbenih zadevah lahko tožnik tožbo vložiti bodisi v kraju stalnega prebivališča toženca bodisi, odvisno od vrste pogodbe, v kraju dobave blaga ali opravljanja storitve.

V zadevah deliktne odgovornosti ali v civilnih zahtevkih v okviru kazenskega postopka se lahko tožba vložijo pri sodišču v kraju stalnega prebivališča toženca ali pri sodišču v kraju povzročitve škode ali nastanka škodnega dogodka.

2.2.2.2 Kdaj moram izbrati drugo sodišče namesto sodišča v kraju stalnega prebivališča toženca (sodišče, ki ga določa splošno pravilo)?

V primeru:

1. vlog za dovoljenje za sklenitev zakonske zveze med mladoletnima osebama, vlog za razveljavitev zakonske zveze, vlog za odpravo zadržka za sklenitev zakonske zveze, obnovitev zadržka, ugovor zoper zakonsko zvezo in odpravo zadržka;
2. zahtevkov, ki se nanašajo na predporočne pogodbe in premoženjska razmerja med zakoncema, in zahtevkov glede delitve premoženja;
3. zahtevkov glede pravic in dolžnosti zakoncev ter prispevka k stroškom zakonske zveze in registrirane partnerske skupnosti;
4. prenehanja registrirane partnerske skupnosti;
5. preživninskih zahtevkov;
6. zahtevkov v zvezi z izvajanjem pravice do stikov, nastanitvijo ter prispevanjem k vzdrževanju in izobraževanju otrok;
7. zahtevkov v zvezi z izvajanjem starševske skrbi, razen zahtevkov v zvezi z odvzemom starševske skrbi;
8. odločb o pravnem upravljanju premoženja mladoletnih otrok in odločb o skrbništvu nad mladoletnimi osebami;
9. zahtevkov za prepoved vrnitve domov za osebe, odstranjene z doma na podlagi člena 1(1) spremenjenega zakona z dne 8. septembra 2003 o nasilju v družini, in za podaljšanje prepovedi, ki jih vključuje ta odstranitev na podlagi člena 1(2) tega zakona, ter tožb, vloženih zoper te ukrepe;

je, razen če ni določeno drugače, krajevno pristojno okrožno sodišče:

1. v kraju stalnega prebivališča družine;
2. če starša živita ločeno, v kraju stalnega prebivališča starša, pri katerem običajno prebivajo mladoletni otroci, če starševsko skrb izvršujeta skupaj, ali v kraju stalnega prebivališča starša, ki to skrb izvršuje sam;

3. v drugih primerih v kraju stalnega prebivališča osebe, ki ni začela postopka.

V primeru skupnega zahtevka je po izbiri strank pristojno sodišče v kraju stalnega prebivališča ene ali druge stranke.

Kadar pa se spor nanaša samo na preživetje med zakoncema, prispevek k vzdrževanju in izobraževanju otroka, prispevek k stroškom zakonske zveze ali nujne in začasne ukrepe v primeru prenehanja registrirane partnerske skupnosti, je lahko pristojno sodišče v kraju, kjer prebiva zakonec ali nekdanji partner, ki je preživetjski upravičenec, ali starš, ki je primarni skrbnik otrok, tudi polnoletnih.

Krajevna pristojnost se določi na podlagi stalnega prebivališča na dan vložitve zahtevka ali v primeru razveze zakonske zveze na dan vložitve začetne vloge.

V primeru zaprosila za medsebojno pravno pomoč na področju pravice do varstva in vzgoje otrok ter pravice do stikov z njimi je pristojno sodišče, na območju pristojnosti katerega ima otrok stalno prebivališče ali se domneva, da ga ima.

Glede razveze zakonske zveze in prenehanja življenjske skupnosti ter njenih posledic je pristojno sodišče, na območju katerega imata zakonca skupno prebivališče, ali če tega nimata, sodišče, na območju katerega ima stalno prebivališče toženec, v primeru sporazumne razveze zakonske zveze pa eden od zakoncev.

V zapuščinskih zadevah je pristojno sodišče v kraju zadnjega stalnega prebivališča pokojnika.

V zadevah v zvezi z najemi je pristojno sodišče v kraju, kjer je nepremičnina.

V delovnopравnih zadevah je pristojno sodišče v kraju opravljanja dela. Vendar je v nekaterih primerih, ko delodajalec začne postopek zoper delavca, ki prebiva v drugi državi članici, pristojno sodišče v kraju stalnega prebivališča delavca.

2.2.2.3 Ali lahko stranki izbereta sodišče, ki običajno ne bi bilo pristojno?

Luksemburško pravo dovoljuje „klavzule o izbiri sodišča“, s katerimi pogodbeni stranki določita sodišče, ki je pristojno za odločanje v sporih.

Take klavzule so zlasti koristne, če stranki v sporu prebivata v različnih državah, saj lahko vnaprej določita sodišče, ki bo obravnavalo spor. Pogoji veljavnosti teh klavzul med državami Evropske unije so urejeni z Uredbo (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012.

Izbira pristojnega sodišča je mogoča tudi v zadevah, v katerih obe stranki v sporu prebivata v Luksemburgu. V takem primeru lahko stranki mirovnemu sodišču predložita spor, za katerega glede na vrednost spora ali pravila o krajevni pristojnosti navadno ne bi bilo pristojno. Dogovor strank je lahko izrecen ali pa izhaja preprosto iz dejstva, da toženec vstopi v pravdo in ustno predstavi vsebinska stališča, ne da bi predhodno in pred kakršno koli obrambo uveljavljal ugovor nepristojnosti sodišča, ki odloča o sporu. Vendar stranki ne moreta enako ravnati pred okrožnim sodiščem, za katero so pravila o pristojnosti, ki temeljijo na vrednosti spora, pravila javnega reda.

Klavzula o izbiri sodišča velja le, če z njo dejansko soglašata obe stranki. Dokazilo o tem dogovoru je treba predložiti v skladu s pravili splošnega prava.

Svoboda strank pri izbiri sodišča je v nekaterih primerih omejena z zakonom. Zakon o pravnem varstvu potrošnikov na primer določa, da so klavzule, s katerimi je potrošnikom odvzeta pravica do vložitve tožbe pri rednih sodiščih, neveljavne.

3 Kako lahko izvem, na katero sodišče naj se obrnem, kadar so pristojna specializirana sodišča?

Specializirana sodišča, ustanovljena na podlagi luksemburškega prava (delovno sodišče, mirovno sodišče za spore iz najemnih razmerij, upravno sodišče, arbitražni svet za socialno varnost), na prvi stopnji obravnavajo vse zadeve, ki so jim dodeljene, ne glede na vrednost spora.

Tako na primer za mirovno sodišče, ki je po splošnem pravu pristojno samo za zadeve, katerih vrednost ne presega 15 000 EUR, ta omejitev ne velja, kadar mu je predložen spor iz najemnega razmerja.

Krajevna pristojnost:

Splošno pravilo krajevnosti pristojnosti

Čeprav je načeloma pristojno sodišče v kraju stalnega prebivališča toženca, v zvezi s specializiranimi sodišči veljajo nekatere izjeme.

Tako je na primer praviloma pristojno delovno sodišče v kraju opravljanja dela in ne sodišče v kraju stalnega prebivališča ene od strank. Prav tako je treba spor iz najemnega razmerja predložiti sodišču v kraju, kjer je prostor, oddan v najem.

To vprašanje se ne postavlja pri upravnem sodišču in arbitražnem svetu za socialno varnost, saj sta pristojna za celotno ozemlje Velikega vojvodstva Luksemburg.

Izjeme od splošnega pravila

Pristojnosti specializiranih sodišč so izrecno določene in stranke praviloma ne morejo izbrati drugega sodišča, kot ga določa zakon.

Na splošno se pristojnosti na tem področju štejejo za pristojnosti javnega reda (na primer v delovnopравnih zadevah), kar pomeni, da se mora sodišče tudi v primeru molka strank po uradni dolžnosti izreči za nepristojno. Kot je bilo pojasnjeno zgoraj, obstaja izjema od tega načela pri mirovnem sodišču, kadar spor presega vrednost, za katero je pristojno, in obstaja izrecni oziroma tihi dogovor med strankama. V takem primeru se sodišče ne more po uradni dolžnosti izreči za nepristojno.

Sorodne povezave

<http://www.legilux.lu/>

<https://justice.public.lu/fr.html>

Povezani dokumenti

Organizacija sodstva (147 Kb) **(147 Kb)**

Zadnja posodobitev: 22/10/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.